



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ПРИВАТНА УСТАНОВА  
«ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ  
«МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ  
ІНСТИТУТ «БЕЙТ-ХАНА»

Кафедра педагогіки та психології

**РОБОЧА ПРОГРАМА**

освітнього компонента

**ОДФ 2. 18** Методика навчання соціальної та здоров'язбережувальної  
освітньої галузі

підготовки

**бакалаврів**  
*(назва рівня вищої освіти)*

галузі знань

**01 Освіта/Педагогіка**  
*(шифр і назва галузі знань)*

Спеціальності

**013 Початкова освіта**  
*(код і найменування спеціальності)*

2024 рік

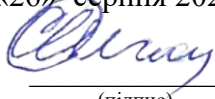
Робоча програма освітнього компонента ОДФ 2. 18 Методика навчання соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі для студентів спеціальності 013 Початкова освіта освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів для здобувачів вищої освіти 3 курсу.

Розробник: Лук'яник Л. В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології

Протокол від «26» серпня 2024 року № 01

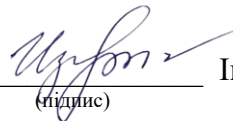
Зав. кафедри

  
(підпис)

Станіслав САПОЖНИКОВ, док. пед. наук, професор

Робоча програма перевірена навчально-методичним відділом «28» серпня 2024 року

Завідувач навчально-методичного відділу

  
(підпис)

Інна ЗЕРКАЛЬ

### Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисциплін за формами навчання	
	Денна	Заочна
Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова	
Мова викладання	українська	
Передумови вивчення навчальної дисципліни	ОДФ 2. 01 Загальна психологія ОДФ 2. 04 Загальна педагогіка ОДФ 2. 06 Дидактика ОДФ 2. 07 Технології освітнього процесу в НУШ	
Курс	3	3
Семестр / триместр	5	7
Загальний обсяг годин / кредитів	90/3	90/3
Кількість змістовних модулів	2	2
Годин на аудиторне вивчення	30	10
Годин на самостійне вивчення	60	80
Форма підсумкового контролю	іспит	іспит

#### 1. Мета та завдання навчальної дисципліни

**Мета** викладання навчальної дисципліни полягає у підготовці здобувачів вищої освіти до організації соціального та здоров'язберігаючого освітнього середовища у початковій школі, ознайомленні студентів із сучасними технологіями збереження та зміцнення здоров'я молодших школярів, формуванні у них готовності до соціальної та здоров'язбережувальної діяльності в освітньому середовищі початкової школи.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти з сучасними здоров'язберігаючими технологіями,
- ознайомитися зі змістом і методикою використання оздоровчих технік у навчально-виховному процесі початкової школи;
- навчитися здійснювати пошук, аналізувати, систематизувати й узагальнювати інформацію щодо збереження здоров'я і ведення здорового способу життя;
- оволодіти вміннями виявляти, ставити та вирішувати проблеми збереження і зміцнення здоров'я як власного, так і оточуючих;
- навчитися застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та ведення здорового способу життя;
- набути знань і вмінь щодо організації здоров'язберігаючого освітнього середовища у початковій школі.

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей інтегральних, загальних та спеціальних (фахових).

#### **Інтегральна компетентність ІК**

Інтегральна компетентність передбачає здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної та початкової шкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього, дошкільного та молодшого шкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної та початкової освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов

#### **Загальні компетентності (ЗК)**

**ЗК-1.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого

розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-4. Здатність працювати в команді.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

### **Спеціальні (фахові, предметні) компетентності СК**

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.

СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

### **Програмні результати навчання**

ПР-03 Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-05 Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.

ПР-06 Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-07 Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-08 Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПР-10 Використовувати в освітній практиці різні прийоми формування, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами

ПР-13 Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

ПР-15 Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.

Після вивчення курсу «Методика навчання соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі» студенти повинні **знати**:

- значимість вивчення курсу «Методика навчання соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі»;
- зв'язок методики викладання соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі з іншими науками;
- завдання і зміст соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі відповідно до Державного стандарту;
- міжпредметні зв'язки соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі з дисциплінами середньої школи.

**Студенти повинні володіти:**

- володіти знаннями і вміннями із навчальної дисципліни, достатніми для навчання соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі;
- особливості використання сучасних науково обґрунтованих і найбільш адекватних прийомів, методів і засобів виховання з урахуванням індивідуальних особливостей;
- особливості організації взаємодії між учасниками виховного процесу;

**вміти:**

- проєктувати освітній процес із застосуванням сучасних технологій, відповідних загальним і специфічним закономірностям та особливостям віковим та індивідуальним особливостям молодших школярів;
- моделювати навчальні заняття з соціальної та здоров'язбережувальної освіти, інтегруючи різні освітні галузі з застосуванням сучасних педагогічних технологій навчання, визначати їхнє навчально-методичне забезпечення;
- аналізувати навчально-методичні комплекти з соціальної та здоров'язбережувальної освіти для початкової школи, оцінювати їхнє змістово-технологічне наповнення відповідно до дидактичних вимог;
- аналізувати перспективний педагогічний досвід учителів із застосування сучасних технологій навчання соціальної та здоров'язбережувальної освіти молодших школярів для подальшого його впровадження в навчально-освітній процес початкової школи.

## **2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

### **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.**

#### **КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ**

**Тема 1. Структурні компоненти та особливості викладання методики навчання соціальної і здоров'язбережувальної галузі в умовах зміни освітнього середовища.**

*Література [2]*

**Тема 2. Підготовка майбутнього вчителя до формування основ здорового способу життя молодших школярів.**

*Література [1,5]*

**Тема 3. Аналіз вимог Державного стандарту початкової школи, програм, навчально-методичних комплектів з вивчення «Соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі» в початковій школі.**

*Література [4,8]*

**Тема 4. Врахування психофізіологічних властивостей молодших школярів у процесі організації здоров'язбережувального середовища в початковій школі.**

*Література [5,7]*

**Тема 5. Моделювання безпечного соціального і здоров'язбережувального освітнього середовища в початковій школі: нові виміри безпеки.**

*Література [3,9]*

### **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.**

#### **УПРОВАДЖЕННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ**

**Тема 6. Реалізація дидактичних засад інтерактивних технологій навчання для формування соціальної і здоров'язбережувальної компетентностей учнів початкової школи.** *Література [3,6]*

**Тема 7. Особливості методики навчання соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі в контексті інтегрованого курсу «Я досліджую світ».**

*Література [5,7]*

**Тема 8. Формування соціальної і здоров'язбережувальної компетентностей учнів через впровадження здоров'язберігаючих технологій навчання у початковій школі.**

*Література [4,8]*

**Тема 9. Методичні основи використання аеротерапії, арт-терапії, казкотерапії та імаготерапії в умовах початкової школи.**

*Література [2,6]*

**Тема 10. Засоби та види естетотерапії у початковій школі. Особливості застосування.** *Література [3,9]*

#### 4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												Форма контролю
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р.	
	90	10	10	10		60	90	4	6	-		80	
<b>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.</b>													
<b>КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ</b>													
Тема1. Структурні компоненти та особливості викладання методики соціальної і здоров'язбережувальної галузі в умовах зміни освітнього середовища.	8	2				6	10	2				8	У
Тема2. Підготовка майбутнього вчителя до формування основ здорового способу життя молодших школярів.	8	2				6	10	2				8	У
Тема 3. Аналіз вимог Державного стандарту початкової школи, програм, навчально-методичних комплектів з вивчення «Соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі» в початковій школі.	8		2			6	8					8	У
Тема 4. Врахування психофізіологічних властивостей молодших школярів у процесі організації здоров'язбережувального середовища в початковій школі.	10		2	2		6	8					8	ПК. КР
Тема 5. Моделювання безпечного соціального і здоров'язбережувального освітнього середовища в початковій школі: нові виміри безпеки.	10		2	2		6	8					8	У
Тема 6. Реалізація дидактичних засад інтерактивних технологій навчання для формування соціальної і здоров'язбережувальної компетентностей учнів початкової школи.	8			2		6	8					8	У
<b>Разом за змістовим модулем</b>	<b>52</b>	<b>4</b>	<b>6</b>	<b>6</b>		<b>36</b>	<b>52</b>	<b>4</b>				<b>48</b>	
<b>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.</b>													

УПРОВАДЖЕННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ													
Тема 7. Особливості методики навчання соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі в контексті інтегрованого курсу «Я досліджую світ».	8	2				6	8					8	У
Тема 8. Формування соціальної і здоров'язбережувальної компетентностей учнів через впровадження здоров'язберігаючих технологій навчання у початковій школі	8	2				6	10		2			8	У
Тема 9. Методичні основи використання аеротерапії, арттерапії, казкотерапії та імаготерапії в умовах початкової школи.	12	2	2	2		6	10		2			8	У
Тема 10. Засоби та види естетотерапії. Особливості застосування у початковій школі.	10		2	2		6	10		2			8	У
<b>Разом за змістовним модулем</b>	<b>38</b>	<b>6</b>	<b>4</b>	<b>4</b>		<b>24</b>	<b>38</b>		<b>6</b>			<b>32</b>	
<b>Усього годин</b>	<b>90</b>	<b>10</b>	<b>10</b>	<b>10</b>		<b>60</b>	<b>90</b>	<b>4</b>	<b>6</b>	<b>-</b>		<b>80</b>	

Форми контролю: усне опитування – У  
 контрольні роботи – КР  
 перевірка конспектів – ПК  
 тестування – Т  
 колоквіум – К

### 5. Темі лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кіл-ть балів
		Денна форма	Заочна форма	
1	Тема 1. Структурні компоненти та особливості викладання методики соціальної і здоров'язбережувальної галузі в умовах зміни освітнього середовища.	2	2	-
2	Тема 2. Підготовка майбутнього вчителя до формування основ здорового способу життя молодших школярів.	2	2	-
3	Тема 3. Особливості методики навчання соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі в контексті інтегрованого курсу «Я досліджую світ».	2	-	-
4	Тема 4. Формування соціальної і здоров'язбережувальної компетентностей учнів через впровадження здоров'язберігаючих технологій навчання у початковій школі	2	-	-



5	Тема 5. Методичні основи використання аеротерапії, арттерапії, казкотерапії та імаготерапії в умовах початкової школи.	2	-	
<b>Усього годин</b>		10	4	-

#### 7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кіл-ть балів
		Денна форма	Заочна форма	
1	Тема 1. Аналіз вимог Державного стандарту початкової школи, програм, навчально-методичних комплектів з вивчення «Соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі» в початковій школі.	2	-	5
2	Тема 2. Моделювання безпечного соціального і здоров'язбережувального освітнього середовища в початковій школі: нові виміри безпеки.	2	-	5
3	Тема 3. Реалізація дидактичних засад інтерактивних технологій навчання для формування соціальної і здоров'язбережувальної компетентностей учнів початкової школи.	2	2	5
4	Тема 4. Методичні основи використання аеротерапії, арттерапії, казкотерапії та імаготерапії в умовах початкової школи.	2	2	5
5	Тема 5. Засоби та види естетотерапії. Особливості застосування у початковій школі.	2	2	5
<b>Усього годин</b>		10	6	25

#### 8. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кіл-ть балів
		Денна форма	Заочна форма	
1	Тема 1. Врахування психофізіологічних властивостей молодших школярів у процесі організації здоров'язбережувального середовища в початковій школі.	2	-	5
2	Тема 2. Моделювання безпечного соціального і здоров'язбережувального освітнього середовища в початковій школі: нові виміри безпеки.	2	-	5
3	Тема 3. Реалізація дидактичних засад інтерактивних технологій навчання для формування соціальної і здоров'язбережувальної компетентностей учнів початкової школи.	2	-	5
4	Тема 4. Методичні основи використання аеротерапії, арттерапії, казкотерапії та імаготерапії в умовах початкової школи.	2	-	5
5	Тема 5. Засоби та види естетотерапії. Особливості застосування у початковій школі.	2	-	5
<b>Усього годин</b>		10	-	25

## 9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кіл-ть балів
		Денна форма	Заочна форма	
1	Структурні компоненти та особливості викладання методики соціальної і здоров'язбережувальної галузі в умовах зміни освітнього середовища.	6	8	2
2	Підготовка майбутнього вчителя до формування основ здорового способу життя молодших школярів.	6	8	2
3	Аналіз вимог Державного стандарту початкової школи, програм, навчально-методичних комплектів з вивчення «Соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі» в початковій школі.	6	8	2
4	Врахування психофізіологічних властивостей молодших школярів у процесі організації здоров'язбережувального середовища в початковій школі	6	8	2
5	Моделювання безпечного соціального і здоров'язбережувального освітнього середовища в початковій школі: нові виміри безпеки.	6	8	2
6	Реалізація дидактичних засад інтерактивних технологій навчання для формування соціальної і здоров'язбережувальної компетентності учнів початкової школи.	6	8	2
7	Особливості методики навчання соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі в контексті інтегрованого курсу «Я досліджую світ».	6	8	2
8	Формування соціальної і здоров'язбережувальної компетентностей учнів через впровадження здоров'язберігаючих технологій навчання у початковій школі.	6	8	2
9	Методичні основи використання аеротерапії, арт-терапії, казкотерапії та імаготерапії в умовах початкової школи.	6	8	2
10	Засоби та види естетотерапії. Особливості застосування в початковій школі.	6	8	2
<b>Усього годин</b>		60	80	20

## 10. Методи навчання:

### Загальні:

- **Словесні** методи навчання: евристична бесіда; акроматичне пояснення (індукція, дедукція, традукція), розповідь, лекція, інструктаж, робота з підручником.
- **Наочні** методи навчання: ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження.
- **Практичні** методи навчання: вправи, практичні й дослідні роботи.
- **Активні** методи навчання: сократівська бесіда, дискусія, кейс-стаді (метод ситуацій).
- **Методи інформаційно-телекомунікаційних технологій:** LMS (Learning Management System) програмні додатки для адміністрування навчальних курсів в рамках дистанційного навчання (Classroom, Prometheus, Quizlet, Udemy, EdX, Coursera, Brainly, Khan Academy, СК-12). WhatsApp, Viber, Telegram.

### За характером пізнавальної діяльності:

- *пояснювально-ілюстративний* (інформаційно-рецептивний) метод: викладач організує сприймання та усвідомлення учнями інформації, а студенти здійснюють сприймання (рецепцію), осмислення і запам'ятовування її;
- *репродуктивний*: викладач дає завдання, у процесі виконання якого студенти здобувають уміння застосовувати знання за зразком;
- *проблемного виконання*: викладач формулює проблему і вирішує її, студенти стежать за ходом творчого пошуку (студентам подається своєрідний еталон творчого мислення);
- *частково-пошуковий* (евристичний): викладач формулює проблему, поетапне вирішення якої здійснюють студенти під його керівництвом (при цьому відбувається поєднання репродуктивної та творчої діяльності студентів);
- *дослідницький*: викладач ставить перед студентами проблему, і ті вирішують її самостійно, висуваючи ідеї, перевіряючи їх, підбираючи для цього необхідні джерела інформації, прилади, матеріали тощо.

### Методи навчання відповідно до програмних результатів:

**ПР 03, 05** – навчальна дискусія; робота в малих групах, «займи позицію»;

**ПР 06** - лекція, навчальна дискусія, інструктаж; індивідуальні роботи, метод проектів; «коло ідей», «акваріум», «мозковий штурм», «метод Прес», «займи позицію», «навчайчись-учусь»; презентація;

**ПР 07, 10** – лекція, проблемне навчання, портфоліо; робота в малих групах; демонстрація, презентація;

**ПР 08, 13** – індивідуальні роботи, метод проектів; «коло ідей», «мозковий штурм», «метод Прес», «займи позицію», рольова гра, імітація, «ток-шоу»;

**ПР 15** – навчальна дискусія; робота в малих групах, «займи позицію».

### 11. Методи контролю

- оцінка вирішення типових завдань;
- письмові контрольні роботи;
- усне опитування під час занять;
- оцінка рефератів по окремих розділах дисципліни з використанням монографічної і періодичної літератури;
- дистанційний контроль;
- іспит.

### 12. Розподіл балів, які отримують студенти. Іспит

Поточне оцінювання та самостійна робота									Підсумковий тест (екзамен)	Сума балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	40	100
Поточний контроль										
4	4	4	4	4	4	4	4	4		
Контроль самостійної роботи										
2	3	2	3	2	3	3	3	3		

## 14. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	<b>A</b>	відмінно	зараховано
83–89	<b>B</b>	добре	
75–82	<b>C</b>		
68–74	<b>D</b>	задовільно	
60–67	<b>E</b>		
35–59	<b>FX</b>	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	<b>F</b>	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

### КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЗНАТЬ І ВМІНЬ:

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
<b>Відмінно</b>	90–100	<b>A</b>

ставиться, якщо студент:

- ґрунтовно і повно відтворює вивчений матеріал;
- виявляє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки, застосовує знання на практиці, наводить необхідні приклади не тільки за підручником, а й самостійно складені;
- викладає матеріал послідовно і правильно з точки зору норм літературної мови.
- вміє застосовувати його для вирішення конкретних професійних завдань.

**Оцінка «відмінно»** виставляється студентам, які засвоїли взаємозв'язок основних понять дисципліни і професії, яку вони набувають, виявили творчі здібності і використовують їх при вивченні навчально-програмного матеріалу. Відмінному рівню відповідає правильна й вичерпна відповідь на поставлене питання, в якій студент показав усебічне системне знання програмного матеріалу; засвоєння основної та додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами, вивчення яких передбачено програмами дисциплін; уміння аргументувати своє ставлення до відповідних категорій, залежностей та явищ.

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
<b>Добре</b>	83–89	<b>B</b>
	75–82	<b>C</b>

ставиться, якщо студент дає відповідь, що задовольняє тим же вимогам, що й оцінка “5”, але допускає деякі помилки, які сам виправляє після зауваження викладача, та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу і мовленнєвому оформленні.

**Оцінка «дуже добре» (83–89 балів, B)** – вище середнього рівня з кількома помилками – виставляється студентам, які повністю опанували навчально-програмний матеріал, успішно виконали завдання, передбачені програмою, засвоїли основну літературу, яка рекомендована

програмою. Оцінка «добре» виставляється студентам, які показують систематичний характер знань з дисципліни і вміють самостійно поповнювати свої знання протягом всього навчання;

**Оцінка «добре» (75–82 бали, C)** – виставляється студентам, які опанували навчально-програмний матеріал, успішно виконали завдання, передбачені програмою, засвоїли основну літературу, яка рекомендована програмою; таким чином, робота студентами виконана, але з певною кількістю помилок.

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
<b>Задовільно</b>	68–74	D
	60–67	E

ставиться, якщо студент виявляє знання і розуміння основних положень даної теми, але:

- відтворює матеріал не досить повно і допускає помилки у формулюванні правил;
- не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки і відчуває труднощі під час добору прикладів;
- відтворює матеріал непослідовно і допускає помилки в мовленнєвому оформленні.

**Оцінка «задовільно» (68–74 бали, D)** – виставляється студентам, які знають основний навчально-програмний матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, виконують завдання непогано, але зі значною кількістю помилок, ознайомлені з основною літературою, яка рекомендована програмою. Задовільному рівню відповідає у цілому правильна відповідь на поставлене запитання (завдання), якщо студент показав достатній рівень знань з основного програмного матеріалу, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарата, показав недостатні знання літературних джерел. Оцінка «задовільно» виставляється студентам, які допустили на екзамені помилки при виконанні екзаменаційних завдань, але під керівництвом викладача вони знаходять шляхи їх подолання.

**Оцінка «достатньо» (60–67 балів, E)** – виставляється студентам, які знають основний навчально-програмний матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії.

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
<b>Незадовільно з можливістю повторного складання</b>	35–59	FX
<b>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням</b>	0–34	F

ставиться, якщо студент виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу відповідно розділу, допускає у формулюванні правил помилки, що спотворюють їх зміст, непослідовно і невпевнено викладає матеріал.

### **Форми поточного та підсумкового контролю успішності навчання**

Форми поточного контролю: усне опитування, письмове опитування.

Форма підсумкового контролю: іспит.

## 15. Завдання для іспиту

Іспит з дисципліни включає виконання студентами індивідуальної роботи. Індивідуальна робота студентів полягає у виконанні індивідуального пошукового творчого завдання та складається з наступних етапів:

- обрання однієї із запропонованих тем;
- теоретичне опрацювання теми через збір, конспектування та анотування наукової літератури;
- аналіз зібраних наукових джерел;
- написання творчого звіту про ступінь розробки даної проблеми в сучасній лінгвістичній теорії та практиці у вигляді наукових тез;
- захист звіту.

## 16. Питання на іспит

1. Розкрийте мету і завдання курсу «Методика навчання соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі».

2. Охарактеризуйте концептуальні засади формування змісту освітньої галузі.

3. Проаналізуйте зміст здоров'язбережувальної освітньої галузі в початковій школі. Зміст шкільних програм із питань здоров'я та безпеки.

4. Розкрийте сутність поняття «здоров'язбережувальної компетентності» та його складові.

5. Обґрунтуйте шляхи формування соціальної та здоров'язбережувальної компетентностей у молодших школярів.

6. Схарактеризуйте сучасне уявлення про здоров'я і соціальне благополуччя.

7. Висвітліть основні характеристики здорового способу життя людини: обґрунтуйте її вчинки та дії, мотивації і життєві компетентності.

8. Охарактеризуйте освіту як основу для розвитку життєвих навичок особистості.

9. Розкрийте напрями підготовки вчителя до розвитку соціальної та здоров'язбережувальної компетентностей здобувачів початкової освіти.

10. Обґрунтуйте міжпредметні зв'язки та їх значення для формування у молодших школярів здоров'язбережувальної компетентності шляхом набуття навичок збереження, зміцнення здоров'я та дбайливого ставлення до нього.

11. Розкрийте особливість врахування природних біологічних ритмів у процесі організації навчальної діяльності здобувачів початкової освіти.

12. Обґрунтуйте відповідність змісту, форм і методів організації занять віковим особливостям здобувачів початкової освіти.

13. Охарактеризуйте очікувані результати шкільної превентивної освіти у контексті освітньої галузі.

14. Розкрийте можливості самоосвітньої діяльності у процесі вивчення курсу «Методика навчання соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі».

15. Схарактеризуйте сучасний комплекс проблем безпеки. Висвітліть організацію роботи вчителя у початковій школі.

16. Розкрийте дії вчителя щодо надання першої психологічної допомоги дитині в складних умовах сьогодення.

17. Схарактеризуйте особливість моделювання безпечного соціальної та здоров'язбережувального освітнього середовища в початковій школі.

18. Розкрийте сутність компетентнісного підходу.

19. Обґрунтуйте сучасні підходи до створення соціального та здоров'язбережувального освітнього середовища в початковій школі.

20. Розкрийте сутність інтегрованого та проєктного навчання.

21. Розкрийте особливості та специфіку підготовки вчителя до організації та проведення

уроку в початковій школі у контексті освітньої галузі.

22. Розкрийте особливості планування процесу навчання уроку освітньої галузі в початковій школі.

23. Обґрунтуйте значення активних методів навчання для формування позитивного ставлення учнів до проблем здоров'я і засвоєння відповідних навичок.

24. Обґрунтуйте технології формування основних здоров'язбережувальних понять.

25. Розкрийте поняття та основні характеристики здоров'язбережувальних технологій навчання.

26. Охарактеризуйте систему здоров'язберігаючих технологій у початковій школі.

27. Обґрунтуйте впровадження здоров'язбережувальних технологій у навчальний процес початкової школи.

28. Схарактеризуйте форми організації навчання учнів на уроці освітньої галузі в початковій школі.

29. Розкрийте впровадження інноваційних технологій навчання.

30. Обґрунтуйте використання засобів інформаційно-комунікаційних технологій для навчання освітньої галузі.

31. Обґрунтуйте застосування інтерактивних методів навчання, що забезпечують індивідуалізацію сприйняття, активну участь кожного учня і групову взаємодію.

32. Розкрийте особливості перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок учнів із даного курсу у початкових класах.

33. Висвітліть особливість позакласних заходів у початковій школі як складової соціальної та здоров'язбережувальної діяльності майбутнього вчителя початкової школи.

34. Обґрунтуйте специфіку використання кольоротерапії, бібліотерапії, драмтерапії та ізотерапії в умовах початкової школи.

35. Висвітліть зміст і особливості використання музикотерапії, звукотерапії та сміхотерапії.

36. Розкрийте методику впровадження естетотерапії у початковій школі. Схарактеризуйте основні засоби і види естетотерапії.

37. Обґрунтуйте можливості використання аеротерапії, арт-терапії, казко- та пісочної терапії в освітньому процесі початкової школи.

38. Обґрунтуйте важливість використання імаготерапії в початковій школі як одного з пріоритетних видів арт-терапії.

39. Висвітліть дидактичні можливості візуалізації навчального матеріалу у процесі вивчення освітньої галузі в початковій школі.

40. Обґрунтуйте зміст і особливості проведення гурткової роботи як засобу формування соціальної та здоров'язберігаючої компетентностей учнів початкової школи.

41. Розкрийте педагогічні умови формування установки на здоровий і безпечний спосіб життя в молодших школярів ви знаєте?

42. Обґрунтуйте роль дорослих у процесі формування ціннісного ставлення до здоров'я у дітей молодшого шкільного віку?

### **17. Методичне забезпечення**

- 1) робоча навчальна програма дисципліни;
- 2) залікові матеріали;
- 3) конспекти лекцій;
- 4) інформаційно-методичне забезпечення практичних та семінарських занять;
- 5) інформаційно-методичне забезпечення самостійної роботи студентів.

## 18. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

### Базова література

1. Антонова О. Є., Поліщук Н. М. Підготовка вчителя до розвитку здоров'язбережувальної компетентності учнів : монографія. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2016. 248 с.
2. Богосвятська А. «Ранок» і «вечір» уроку як гармонійна зміна природних психофізіологічних фазових станів дитини. *Зарубіжна література в школах України. 2016. № 10. С. 10–18.*
3. Ілійчук Л. В. Педагогічні умови використання арт-терапії в освітньо-виховному просторі початкової школи. *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. М. Гоголя. Психолого-педагогічні науки. 2016. № 2. С. 114–118.*
4. Кириленко Л. Г., Власенко Н. В. Визначення пріоритетності кольоротерапії у формуванні основ здоров'язбережувальної компетентності дітей. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2014. № 2 (36). С. 429–436.*
5. Кондратюк С. М. Інтегрований підхід до формування у молодших школярів здорового способу життя: здоро'язбережувальне виховання : навч. посіб. Суми : СумДПУ імені А. Макаренка, 2013. 191 с.
6. Кондратюк С. М., Павлущенко Н. М. Працездатність учня. Основи здоров'я. 1–4 класи: матеріали до уроків : навч. посіб. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2013. 162 с.
7. Локаєва Г. В. Можливості використання музикотерапії в загальноосвітніх закладах. *Мистецтво та освіта. 2016. № 4. С. 7–11.*
8. Презлята Г. Здоровий спосіб життя: ідеї, пошуки, досвід : монографія. Ів.-Фр. : НАІР, 2013. 484 с.
9. Скрипник І. М. Кольоротерапія : методичний посібник. Рівне, 2014. 147 с.
10. Сливка Л. Екологія дитинства : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : НАІР, 2014. 164 с

### Додаткова література

1. Базима Н. В., Мороз О. В. Значення музикотерапії для розвитку мовлення у дітей з аутистичними порушеннями. *Логопедія. 2013. № 3. С. 3–8.*
2. Бакай С. Ю., Мартічан О. А. Музикотерапія та вокалотерапія у сучасному педагогічному процесі. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. 2011. Вип. 14. С. 13–16.
3. Безклинська О., Миронова Т. Музикотерапія під час роботи з дітьми з особливими потребами. *Позашкілля. 2014. № 12. С. 61–64.*
4. Бойко А. Е. Використання арт-педагогічних технологій як засобу творчого самовираження молодших школярів у позашкільних навчальних закладах. *Психолого-педагогічні науки. 2014. № 5. С. 68–73.*
5. Ващенко О., Свириденко С. Готовність вчителя до використання здоров'язбережувальних технологій у навчально-виховному процесі. *Здоров'я і фізична культура. 2006. № 8. С. 1–6.*
6. Гречишкіна А., Коваленко Н. Пісочна психотерапія. *Палітра педагога. 2010. № 5. С. 10–14.*
7. Деркач О., Вацьо М. Впровадження елементів музичної терапії в навчальний процес підготовки майбутніх учителів початкових класів. *Рідна школа. 2005. № 12. С. 54–56.*
8. Єнгаличева І. Казкотерапія як один із методів корекційно-розвиваючої роботи з педагогічно занедбаними учнями. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. 2012. Вип. 25. С. 70–72.
9. Єфімова Є. М. Здоров'язбережувальні технології у контексті педагогічних досліджень. *Проблеми фізичного виховання і спорту. 2010. № 1. С. 57–58.*



10. Костіков В. О. Переваги арт-терапії як засобу адаптації дітей молодшого шкільного віку до умов навчально-виховного процесу. *Молодий вчений*. 2015. № 5 (20). С. 104–107.
11. Музичук О. О. Казка як засіб розвитку особистісних цінностей молодших школярів. *Проблеми сучасної психології*. 2012. № 17. С. 34–37.
12. Пісочна терапія в роботі з дошкільниками / упоряд. Л. А. Шик, Н. І. Дикань, О. М. Гладченко, Ю. М. Черкасова. Харків : Вид. група «Основа», 2010. 127 с.
13. Сінельнікова Т. В., Ворнік Н.О. Діагностика та корекція агресивності молодших школярів методом казкотерапії. *Наука і освіта*. 2016. № 2–3. С. 10–15.
14. Сливка Л. Здоров'язбережувальна педагогіка: навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : видавець Кушнір Г. М., 2016. 200 с.
15. Сливка Л. Оздоровчі технології і техніки терапевтичного спрямування. Івано-Франківськ, 2013. 94 с.
16. Теорія і практика арт-терапії : навчально-методичний комплекс / укл. І. В. Бабій. Умань, 2014. 75с.
17. Титаренко С. А., Заяць Д. О. Покращення психічного здоров'я дітей дошкільного віку засобом сміхотерапії. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. 2014. Вип. 118 (3). С. 273–275.
18. Федій О. А. Естетотерапія: навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2012. 304 с.

### Інформаційні ресурси

1. Методика навчання соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі: методичні рекомендації до вивчення дисципліни (Частина 2) для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної форми навчання, спеціальності 013 «Початкова освіта». Мукачево: МДУ, 2023. 24 с.  
[URL:file:///C:/Users/stanislove/Desktop/PC/%D0%9C%D0%95%D0%A2%D0%9E%D0%94%D0%98%D0%A7%D0%9A%D0%98\\_2023/%D0%9C%D0%9D%D0%A1%D0%97%D0%9E%D0%93/%D0%9C%D0%9D%D0%A1%D0%97%D0%9E%D0%93.pdf](file:///C:/Users/stanislove/Desktop/PC/%D0%9C%D0%95%D0%A2%D0%9E%D0%94%D0%98%D0%A7%D0%9A%D0%98_2023/%D0%9C%D0%9D%D0%A1%D0%97%D0%9E%D0%93/%D0%9C%D0%9D%D0%A1%D0%97%D0%9E%D0%93.pdf)
2. Навчально-методичні посібники для педагогічних працівників. Вчителі початкової школи. URL:[https://znayshov.com/News/Details/navchalnometodychni\\_posibnyku\\_dlia\\_pedahohic\\_hnykh\\_pratsivnykiv/12](https://znayshov.com/News/Details/navchalnometodychni_posibnyku_dlia_pedahohic_hnykh_pratsivnykiv/12)
3. Здоров'язбережувальні освітні технології у початковій школі. URL:<https://naurok.com.ua/zdorov-yazberezhivalni-osvitni-tehnologi-u-pochatkoviy-shkoli-252913.html>
4. Філоненко В., Касілова А., Дьякова А. (Не)безпека в час війни. Урок для 1-4 класів щодо безпечної поведінки у час війни. URL:<https://stopsexting.in.ua/adult/wpcontent/uploads/2023/08/1-4-klas.pdf>
5. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С. та інші. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1–2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу» : Київ. : Видавництво «Алатон», 2019. 128 с. URL: [file:///C:/Users/stanislove/Downloads/53%20\(4\).pdf](file:///C:/Users/stanislove/Downloads/53%20(4).pdf)
6. Методичні рекомендації до проведення педагогічних практик: Навч.-метод. пос. для студ. спец. 013 «Початкова освіта». 2022. С. 65.  
[URL:https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/39317/Metodychni%20rekomendatsii\\_22.pdf?sequence=1](https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/39317/Metodychni%20rekomendatsii_22.pdf?sequence=1)
7. Корисні поради та рекомендації для вчителів початкових класів щодо формування здоров'язберігаючої компетентності молодших школярів, шляхів її реалізації. Основні технології формування здорового способу життя та форми роботи у школі.  
[URL:https://naurok.com.ua/zdorov-yazberigayuchi-tehnologi-v-pochatkoviy-shkoli-formuvannyazdorov-yazberezhivalno-kompetentnosti-uchniv-pochatkovih-klasiv-65546.html](https://naurok.com.ua/zdorov-yazberigayuchi-tehnologi-v-pochatkoviy-shkoli-formuvannyazdorov-yazberezhivalno-kompetentnosti-uchniv-pochatkovih-klasiv-65546.html)